

Více informací

→ Několik zajímavých webovek

www.lernu.net
www.kurso.com.br
www.duolingo.com
esperanto-je.blogspot.com
cs.wikipedia.org/wiki/Esperanto

→ Snadno dostupná literatura

Esperanto od A do Z :
učebnice pro samouky i kurzy
(Petr Chrdle, Stanislava Chrdlová)

Esperanto přímou metodou
(Stanislav Marček, Max Kašparů)

Velký česko-esperantský slovník &
Velký esperantsko-český slovník
(Miroslav Malovec)

→ Kontakty

Český esperantský svaz
www.esperanto.cz

Klub esperantistů Brno
www.esperantobrna.cz

Muzeum esperanta ve Svitavách
muzeum.esperanto.cz

La PakEo, návod k použití

Tato knížečka má 4 listy:

1. **PakEo** (=Paklík): to, co právě držíš v rukou, a také to, co ti představuje jazyk esperanto; návod, jak užívat tuto brožurku (PakEo)
2. **Gramatika**: celá základní gramatika esperanta na dvou stránkách o velikosti A4
3. **Cvičení**: několik cvičení (se správným řešením na zadní straně) pro praktické procvičení jazyka
4. **Slovníček**: obousměrný slovníček se základními slovíčky pro začátek (rozsáhlejší slovníky si můžeš pořídit u Českého esperantského svazu, zakoupit v některých knihkupectvích nebo najít na internetu)

Gramatika a Cvičení: Čísla na okraji stránek značí jednotlivé lekce. Každý den si přečti jednu lekci z **gramatické** části a potom si můžeš procvičovat nové znalosti na stránce se **cvičeními**. V případě potřeby můžeš využívat i malý **slovníček** na konci.

Při čtvrthodince denně budeš už po týdnu rozumět jednoduchým textům a budeš umět sám/sama tvořit věty.

Není to tak úplně kurz v pravém slova smyslu – jedná se spíš o úvod do jazyka, který ti umožní získat základní informace o esperantu a o jeho myšlence.

Po prostudování této brožurky se můžeš zdokonalovat v rozsáhlejších kurzech nebo esperanto rovnou začít používat třeba na sociálních sítích, na cestách či na srazích.

Objevit jazyk
v jednom týdnu...

Esperanto máš v kapse!

Esperanto – co je to?

Esperanto **je jazyk**. Jazyk trochu zvláštní: vznikl koncem 19. století, aby usnadnil domluvu mezi lidmi hovořícími různými národními jazyky, které bývají gramaticky podstatně složitější a obsahují spousty nepravidelností.

Esperanto totiž patří k **nejsnadněji osvojitelným živým jazykům na celém světě**: žádné výjimky, žádná nepravidelná slovesa, a přece je možné vyjádřit úplně všechno! Protože je jeho stavba naprosto logická, můžeš se ho naučit během velmi krátké doby a hned začít tvořit vlastní jednoduché věty. Stejně jako v češtině píšeme to, co slyšíme.

No, a proto ti také zůstane **spousta času na jiné věci**! Je dokázáno, že s takovýmto trumfem v kapse, s esperantem, je mnohem snadnější učit se jiným cizím jazykům. Zkrátka jenom samé výhody!

Kromě toho tento jazyk **nepatří žádnému národu**, je tedy neutrální. Každý se ho může naučit, nikoho neznevýhodňuje. Slouží ke komunikaci, nikoli k prosazování moci. Právě proto je esperanto mnoha lidem sympatické!

Na co se hodí?

Jazyk esperanto podporuje celosvětová organizace UNESCO; v současnosti jím mluví asi 2 milióny lidí ve 100 zemích světa. Existuje také spousta možností, jak jej využít:

- **Diskutovat a dopisovat si** současně s lidmi z mnoha zemí, aniž by mezi námi existovala jakákoli jazyková bariéra.
- **Objevovat nové kultury a poznávat svět**, a to jak z časopisů a knih přeložených ze všech možných jazyků, tak třeba z původních videí a podcastů.
- **Poznat zvláštní mezinárodní kulturu**, vytvářenou dnes už šestou generací uživatelů esperanta, založenou na přátelství, toleranci a mnohojazyčnosti.
- **Levně cestovat** díky internetové službě *Pasporta Servo*. Nabízí možnost bezplatného ubytování pro lidi hovořící esperantem.
- **Účastnit se mezinárodních setkání a festivalů**, s hudbou a divadelními představeními v esperantu.
- A mnoho dalších způsobů využití...

Jak se ho naučit?

Tím, co právě držíš v ruce

Tato brožurka ti pomůže naučit se během několika dní základy esperanta a potom už mu budeš rozumět a celkem dobře se v něm vyznáš (viz kapitola *La PakEo, návod k použití*).

Internet

- www.lernu.net – webové stránky s bezplatným kurzem, gramatikou, mediatékou a fórem
- kurso.com.br – *Kurso de Esperanto*, multimediální aplikace pro bezplatné samostudium esperanta (Android, Windows, MacOS, Linux)
- www.duolingo.com – kurz esperanta pro mobily založený na angličtině

Knihy

- P. Chrdle, S. Chrdlová: *Esperanto od A do Z : učebnice pro samouky i kurzy* www.kava-pech.cz
- S. Marček, M. Kašparů: *Esperanto přímou metodou*
- J. Melichárková: *Esperanto pro děti*
- M. Malovec: *Velký česko-esperantský slovník & esperantsko-český slovník*
- D. Blanke: *Interlingvistika : cesty k odborné literatuře*

Kurzy a učitelé

Docházkové a on-line kurzy esperanta pořádá **Český esperantský svaz** a jeho kluby v jednotlivých městech (viz adresy na rubu této stránky).

Už jsi viděl/a jazyk, jehož gramatika se vejde na jeden jediný list papíru?

1 ABECEDA & VÝSLOVNOST

Všechna písmena se vyslovují jako v češtině a vždycky stejně. Zrovna tak všechna slova zapisujeme tak, jak je slyšíme, takže nemůžeme udělat pravopisnou chybu! Esperantská abeceda nemá písmena Q, W, X a Y. Zejména chybějící Y vypadá z pohledu českého studenta velmi lákavě ;-). Kromě toho tu máme 6 dalších, která se od naší abecedy odlišují: Ĉ, Ĝ, Ĥ, Ĵ, Ŝ a Ŭ. Výslovnost: **A, B, C, Ĉ** (jako Č), **D, E, F, G, Ĝ** (jako DŽ ve slově „džem“), **H, Ĥ** (jako CH), **I, J, Ĵ** (jako Ž), **K, L, M, N, O, P, R, S, Ŝ** (jako Š), **T, U, Ŭ** (jako U ve slově „auto“), **V, Z**.

Slabiky **di, ti, ni** vyslovujeme tvrdě – tedy **dy, ty, ny**. V esperantu je přízvuk vždy na předposlední slabice.

KONCOVKY

Žádné výjimky v esperantu!

Všechna **podstatná jména** končí na **o**

skrib+O = písmo

přídavná jména na **a**

skrib+A = písemný

odvozená příslovce na **e**

skrib+E = písemně

infinitivy sloves na **i**

skrib+I = psát

množná čísla na **j**

skrib+O+J = písma

Jediný **určitý člen** v esperantu: **la**, pro všechna jména rodu mužského, ženského i středního, pro číslo jednotné i množné: **la skribo** = (to) písmo, **la skriboj** = (ta) písma. Člen neurčitý neexistuje: **skribo** = (jedno) písmo, **skriboj** = (nějaká) písma.

2 OSOBNÍ ZÁJMENA

mi (já), **vi** (ty), **li** (on), **ŝi** (ona), **ĝi** (ono – pro věci a zvířata), **oni** (neurčitě zájmeno, překládá se jako zvrtné „se“), **ni** (my), **vi** (vy), **ili** (oni, ony), **si** (se, zvrtné zájmeno).

Pokud k osobnímu zájmenu přidáme koncovku **-a**, vytvoříme zájmeno přivlastňovací: **mia, via, lia...** = moje, tvoje (vaše), jeho..., **la mia...** = ten/ta/to moje...

ČASOVÁNÍ SLOVES

Stejná koncovka pro všechny osoby v každém čase (žádné nepravdivé sloveso):

+as = přítomnost

+is = minulost

+os = budoucnost

+us = podmiňovací způsob

+u = rozkaz

+i = infinitiv

paroli, mi parolas = mluvit, (já) mluvím

li parolus, ŝi parolus = (on) by mluvil, (ona) by mluvila

ni parolis, ili parolis = (my) jsme mluvili/y, oni/ony/ona mluvili/y/a

oni parolas = mluví se, (vi) parolu! = mluv/te!

3 PŘÍČESTÍ

	přít.	min.	bud.
oznamovací zp.	+as	+is	+os
příčestí činné	+ant-a	+int-a	+ont-a
příčestí trpné	+at-a	+it-a	+ot-a

příčestí činné:

mi estas kantinta	= jsem ten, který zpíval
mi estas kantanta	= jsem ten, který zpívá
mi estas kantonta	= jsem ten, který bude zpívat
vi estis skribinta	= byl jsi ten, který byl píšící
vi estis skribanta	= byl jsi ten, který (zrovna) píše
vi estis skribonta	= byl jsi ten, který bude psát
ŝi estos foririnta	= bude ta, která odešla
ŝi estos foriranta	= bude ta, která odchází
ŝi estos forironta	= bude ta, která odejde

příčestí trpné:

la akvo estas trinkita	= voda je vypita
la akvo estas trinkata	= voda je pita
la akvo estas trinkota	= voda se bude pít
la pano estis manĝita	= chléb byl jezen (již dříve)
la pano estis manĝata	= chléb byl jezen (právě tehdy)
la pano estis manĝota	= chléb byl připravený k jídlu
la foto estos vidita	= fotka bude prohlédnuta
la foto estos vidata	= fotka bude prohlížena
la foto estos vidota	= fotka bude připravena k prohlédnutí

4 „ČTVRTÝ“ PÁD

Předmět ve větě vyjádříme tak, že na konec daného podstatného jména připojíme písmeno **n** a zrovna tak i k přídavnému jménu nebo přivlastňovacímu zájmenu, které k němu patří. Akuzativ **-n** na konci příslovce nebo

příslovečného určení místa slouží k vyjádření změny místa; může také nahradit předložku.

mi trinkas akvon (akv+o+n) = (já) piji vodu

mi amas vin (vi+n) = miluji tě

mi iras Pragon (Prag+o+n) = jedu/jdu do Prahy

mi venos lundon (lund+o+n) = (já) přijdu v pondělí

OTÁZKY ZJIŠŤOVACÍ

Abychom mohli utvořit otázku, stačí na začátek normální oznamovací věty přidat slůvko **ĉu**:

Ĉu li manĝas? = Jí (on)?

- **Jes, li manĝas.** = Ano, (on) jí.

- **Ne, li trinkas.** = Ne, (on) pije.

ZÁPOR

K utvoření záporu ve větě postačí vložit slovíčko **ne** před slovo, které popíráme, negujeme.

mi ne kantas = (já) nezpívám

ne mi kantas = (já) nezpívám – ve smyslu: nejsem to já, kdo zpívá

5 45 LOGICKÝCH SLOVÍČEK

	i- neurčitě	ki- tázací & vztažné	ti- ukazovací	ĉi- souhrnné	neni- záporné
+u bylost	iu někdo kdosi	kiu kdo který	tiu ten	ĉiu každý veškerý	neniu nikdo žádný
+o věc	io něco cosi	kio co	tio to	ĉio vše všechno	nenio nic
+a vlastnost	ia nějaký jakýsi	kia jaký	tia takový	ĉia všelijaký	nenia nijaký
+e místo	ie někde kdesi	kie kde	tie tam	ĉie všude	nenie nikde
+am čas	iam někdy kdysi	kiam kdy když	tiam tehdy	ĉiam vždy	neniam nikdy
+el způsob	iel nějak jaksi	kiel jak	tiel tak	ĉiel všelijak	neniel nijak
+al příčina	ial z ně- jakého důvodu	kial proč	tial proto	ĉial ze všech důvodů	nenial bez důvodu
+om množství	iom trochu	kiom kolik	tio tolik	ĉiom všechno	neniom ani trochu
+es vlastnictví	ies něčí čísi	kies čí jehož	ties toho těch	ĉies všech každého	nenies ničí nikoho

6

ČÍSLA A POČTY

základní číslovky:

unu (1), du (2), tri (3), kvar (4), kvin (5), ses (6),
sep (7), ok (8), naŭ (9), dek (10), cent (100),
mil (1000), miliono (milion), miliardo (miliarda)
dek du (dvánáct) = 12, dudek unu (dvacet jedna) = 21
du mil dudek kvar = 2024

řadové číslovky = základní číslovka +a

(la) unua, dua... = první, druhý...

příslovce = základní číslovka +e

unue, due... = zaprvé, zadruhé...

podstatná jména = základní číslovka +o

deko, dekduo, cento = desítka, dvánáctka, stovka

násobky = základní číslovka +obl+a

duobla, triobla... = dvojitý, trojitý...

zlomky = základní číslovka +on+o

duono, triono, kvarono... = polovina, třetina, čtvrtina...

skupiny = základní číslovka +op+o

duopo, triopo, kvaropo... = dvojice, trojice, čtveřice...

7

PŘÍPONY

Písmena nacházející se mezi kořeny a koncovkami slova:

přípony pro živé bytosti:

+ ul (osoba):	juna = mladý, junulo = mladík
+ an (člen):	urbo = město, urbano = měšťan
+ ist (povolání):	pano = chléb, panisto = pekař
+ in (ženský rod):	patro = otec, patrino = matka
+ id (potomek):	koko = kur, kokido = kuře
+ estr (vedoucí):	urbo = město, urbestro = starosta

přípony pro věci:

+ aĵ (věc):	trinki = pít, trinkaĵo = nápoj
+ il (nástroj):	tranĉi = krájet, tranĉilo = nůž
+ ar (celek):	arbo = strom, arbaro = les
+ er (část):	neĝo = sníh, neĝero = vločka
+ ej (místo):	baki = péct, bakejo = pekárna
+ uj (nádobu):	supo = polévka, supujo = polévková mísa

+ ing (držák, násadka):	kandelo = svíce, kandelingo = svícen
-------------------------	---

abstraktní:

+ ec (vlastnost):	bela = krásný, beleco = krása
+ ism (hnutí, směr):	nacio = národ, naciismo = nacionalismus

přístup:

+ ebl (možnost):	kompreni = rozumět, komprenebla = pochopitelný
+ em (tendence):	kredi = věřit, kredema = důvěřivý
+ ind (vhodnost):	miri = divit se, mirinda = podivuhodný
+ end (nutnost):	pagi = platit, pagenda = zpoplatněný, placený

změna stavu:

+ ig (udělat něco nějakým):	sidi = sedět, sidigi = posadit
+ iĝ (stát se):	sidiĝi = posadit se

přípony obecné:

+ et (zmenšení):	domo = dům, dometo = domeček
+ eg (zvětšení):	domego = velký dům
+ aĉ (zhoršení významu):	domaĉo = barabizna
+ ad (trvání):	parolo = promluva, parolado = mluvení, proslov
+ um (jiné případy):	akvo = voda, akvumi = zalévat

PŘEDPONY

Písmena vkládaná před slovní kořen:

bo+ (přibuznost):	bopatro = tchán
ge+ (obojí pohlaví):	gepatroj = rodiče, otec a matka
eks+ (bývalý, ex-):	eksministro = exministr
pra+ (pra-):	avo = děda, praavo = praděda
fi+ (špatnost):	knabo = chlapec, fiknabo = uličník
dis+ (roz-):	doni = dát, disdoni = rozdat
mal+ (opak):	bono = dobro, malbono = zlo bela = hezký, malbela = ošklivý ami = milovat, malami = nenávidět antaŭ = před, malantaŭ = za fari = dělat, misfari = zkazit ridi = smát se, ekridi = rozesmát se fari = dělat, refari = znovu dělat
mis+ (chyba):	
ek+ (začátek):	
re+ (opakování):	

TVORBA SLOV

Esperanto je jako stavebnice LEGO: stačí přidat koncovku ke kořenu slova. Další slova se tvoří pomocí předpon a přípon nebo jednoduše spojováním kořenů:

vapor+ŝip+o (pára+loď)	= parní loď
okul+vitro+j (oko+skla)	= brýle
sam+temp+e (stejný+čas)	= současně

Ve složených slovech má rozhodující význam poslední použitý kořen:

maŝin+skrib+o (stroj+písmo)	= strojové písmo
skrib+maŝin+o (psát+stroj)	= psací stroj

8

POROVNÁVÁNÍ

podřazenost: malpli... ol = méně... než

nadřazenost: pli... ol = více... než

pli granda ol mi = větší než já

rovnost: tiel... kiel = tak... jak(o)

tiel stulta kiel vi = tak hloupý jako ty

superlativ: (la) plej = nejvíce,

(la) malplej = nejméně

SPOJKY

podřadící: ĉar = protože, kvankam = ačkoli, ke = že,

kvazaŭ = jakoby, se = pokud, jestliže

slučovací: sed = ale, aŭ = nebo, kaj = a,

do = tedy, takže, nu = nuže, no, nek = ani

PŘÍSLOVCE (nesklonná)

hieraŭ = včera

hodiaŭ = dnes

morgaŭ = zítra

nun = teď, nyní

ĵus = zrovna (v min.)

tuj = hned

baldaŭ = brzy

jam = už

ankoraŭ = ještě

PŘEDLOŽKY

al = k, ke

ĉe = u

de = od, ode

el = z, ze

inter = mezi

kun = s, se

malgraŭ = navzdory

pri = o

per = předl. kým/čím

anstataŭ = namísto

super = nad

KONVERZACE

saluton! = ahoj! ĝis revido! = na shledanou!

bonan tagon! = dobrý den!

bonan nokton! = dobrou noc!

mi nomiĝas... = jmenuji se...

kiel vi fartas? = jak se máš?

bone, dankon = dobře, děkuji

ju pli... des pli... = čím víc... tím víc...

nek... nek... = ani... ani... ĉu... ĉu... = buď... anebo...

Rozuměl/a jsi všemu? Jestli ano, tak to znamená, že už znáš základy esperanta a můžeš začít tento jazyk aktivně používat!

Cvičení

Několik cvičení pro zopakování právě naučeného...

(správné odpovědi se nacházejí na rubu tohoto listu)

1 Doplň koncovky slov:

Např.: *hezcí chlapci* = *la bel-AJ knab-OJ*

- a) bílý kůň = *la blank-.... čeval-....*
- b) modré balóny = *blu-.... balon-....*
- c) rychle mluvit = *rapid-.... parol-....*
- d) psi a kočky = *hund-.... kaj kat-....*
- e) dlouze = *long-....*
- f) velcí ptáci = *la grand-.... bird-....*
- g) dobrý koláč = *bon-.... kuk-....*
- h) dobře jíst = *bon-.... manĝ-....*
- i) červená a zelená stěna (2 různé stěny)
= *ruĝ-.... kaj verd-.... mur-....*
- j) dobro = *la bon-....*
- k) smát se a plakat = *rid-.... kaj plor-....*
- l) opravdu šťastný = *ver-.... feliĉ-....*

2 Překlad do češtiny:

Např.: *Ili lernas.* > *Oni se učí.*

- a) La domo estas granda.
- b) Ni rapide skribas.
- c) La birdo estas blanka, ĝi flugas.
- d) Mi estas juna viro.
- e) Li atendu kaj aŭskultu!
- f) Ŝi iros, manĝos kaj dormos.
- g) Rigardu: pluvas forte!
- h) Ili estis vivaj.
- i) Nia granda ĉevalo multe manĝas.
- j) Mi volus kanti.
- k) La blua akvo estas pura.
- l) Li estos bona patro.

3 Časování – doplň konec slovesa:

Např.: *budu ten, který se učil* = *mi est-OS lern-INTA*

- a) (on) byl ten, který chytil tu rybu = *li est-.... kapt-.... la fiŝon*
- b) (on) je ten, který bude nakupovat = *li est-.... aĉet-....*

- c) je to stavěno = *ĝi est-.... konstru-....*
- d) ta myš bude snědena = *la muso est-.... manĝ-....*
- e) byli jsme ti, kteří měli pít = *ni est-.... trink-....*
- f) moje paže je zlomena = *mia brako est-.... romp-....*
- g) ta fotka byla schována = *la foto est-.... kaŝ-....*
- h) ten zubař je ten, který pracoval
= *la dentisto est-.... labor-....*
- i) byl jsi ten, který běží = *vi est-.... kur-....*
- j) ten koláč je připraven k snědení
= *la kuko est-.... manĝ-....*
- k) vaše děti budou ty, které si hrály
= *viaj infanoj est-.... lud-....*

4 Přelož do esperanta:

Např.: *Schováva tu fotku.* > *Li kaŝas la foton.*

- a) Oheň je teplý.
- b) (Ona) píše slovo.
- c) Jedli zeleninu.
- d) (On) mi pomůže.
- e) Viděl/a jsi mého bratra?
- f) Ptáci rychle letí.
- g) Chceš se napít?
- h) Nespím, jsem unavený.
- i) Ten film nebyl dobrý?
- j) Nejsem ten, kdo čte ten časopis.
- k) Můžeš pracovat? Ne, nemůžu.
- l) Často používáme telefon.

5 Přelož do esperanta:

Např.: *Kdo jsi?* > *Kiu vi estas?*

- a) Proč máš raději rybu?
- b) Někdo našel papír.
- c) Ta kniha je schována tamhle.
- d) Jsme vždy čistí.
- e) Poslouchá hudbu, jako já.
- f) Můj otec nic nejí.
- g) (Oni) opakují každé slovo.
- h) Taková je naše naděje!
- i) Kolik květin vidíš?
- j) Až porozumím jazyku, budu mluvit.
- k) Co je dům?
- l) Čí je to auto?

6 Vypiš číslůvky a data slovy:

Dobře si všimni: Data se v esperantu píší tímto způsobem: „La [číslo dne]-a de [měsíc]-o [rok]“

[dny v týdnu: lundo, mardo, merkredo, ĵaŭdo, vendredo, sabato, dimanĉo;
měsíce: januaro, februaro, marto, aprilo, majo, junio, julio, aŭgusto, septembro, oktobro, novembro, decembro]

Např.: 15. 12. 1859 > *la dek-kvina de decembro mil okcent kvindek naŭ*

- a) 73
- b) 101
- c) 20.
- d) 655
- e) 28. 10. 1918
- f) 9 999
- g) ¼
- h) sobota 27. února
- i) 2 046
- j) 18 442
- k) 75 793
- l) 2 088 405

7 Přelož do češtiny:

La 5-an de majo: mia fratino iris al la malsanulejo. Ŝi ne estis malsana – ŝi nur iĝis patrino.
Ŝia ido estas knabeto. Li eble iam iĝos fiŝkaptisto aŭ ŝip-estro, kial ne?
Mia fratinido multe ŝatas manĝi kaj li ofte dormas. Kiam li aŭskultas rakontojn, tio tuj dormigas lin. En mia rakontlibro estas kelkaj poemoj, kiujn mi ŝatas legi al li.
Dum matenmanĝo, li kelkfoje ludas anstataŭ manĝi. Li tiam uzas la manĝilaron kiel ludilojn. Tio multe ridigas nin – li estas tiom ludema!

8 Přelož do esperanta:

Ahoj!

Jmenuji se Marie. Žiji v Praze. Je to velké město. Nemám auto, ale do práce nejedním autobusem. Raději chodím pěšky, protože můj dům je vedle (=blízko) mého pracoviště.

Jsem překladatelka, mluvím tedy vícero jazyky. Hodně ráda cestuji a během svých cest mluvím s přáteli často esperantem. Když cestuji, jezdím vlakem.

Ráda také poslouchám hudbu nebo chodím do divadla. Divadlo je nejzajímavější umění... podle mě :-)

Na shledanou!

Správné odpovědi ke cvičením

Dobře si všimni: Slova v závorkách kulatých (...) označují volitelnou část překladu a slova v závorkách hranatých [...] znamenají jiné možnosti překladu. Uvedené překlady jsou jen ilustrační, protože jednu věc můžeme často vyjádřit více způsoby, stejně jako v češtině.

1.

- a) bílý kůň = la blank-a ĉeval-o
- b) modré balóny = blu-aj balon-oj
- c) rychle mluvit = rapid-e parol-i
- d) psi a kočky = hund-oj kaj kat-oj
- e) dlouze = long-e
- f) velcí ptáci = la grand-aj bird-oj
- g) dobrý koláč = bon-a kuk-o
- h) dobře jíst = bon-e manĝ-i
- i) červená a zelená stěna = ruĝ-a kaj verd-a mur-oj
- j) dobro = la bon-o
- k) smát se a plakat = rid-i kaj plor-i
- l) opravdu šťastný = ver-e feliĉ-a

2.

- a) Ten dům je velký.
- b) (My) rychle píšeme.
- c) Ten pták je bílý, letí [létá].
- d) Jsem mladý muž.
- e) Ať počká a poslouchá!
- f) (Ona) půjde, nají se a bude spát.
- g) Podívej se: prší silně!
- h) (Oni) byli živí.
- i) Náš velký kůň hodně jí.
- j) Chtěl/a bych zpívat.
- k) Ta modrá voda je čistá.
- l) (On) bude dobrý otec.

3.

- a) (on) byl ten, který chytil tu rybu = li est-is kapt-inta la fiŝon
- b) on je ten, který bude nakupovat = li est-as aĉet-onta
- c) je to stavěno = ĝi est-as konstru-ata
- d) ta myš bude snědena = la muso est-os manĝ-ita
- e) byli jsme ti, kteří měli pít = ni est-is trink-ontaj
- f) moje paže je zlomena = mia brako est-as romp-ita
- g) ta fotka byla schována = la foto est-is kaŝ-ita
- h) ten zubař je ten, který pracoval = la dentisto est-as labor-inta
- i) byl jsi ten, který běží = vi est-is kur-anta
- j) ten koláč je připraven k snědení = la kuko est-as manĝ-ota
- k) vaše děti budou ty, které si hrály = viaj infanoj est-os lud-intaj

4.

- a) La fajro estas varma.
- b) Ŝi skribas vorton.
- c) Ili manĝis [estas manĝintaj] legomo(j)n.
- d) Li helpos min.
- e) Ĉu vi vidis mian fraton?
- f) (La) Birdoj rapide flugas.
- g) Ĉu vi deziras [volas] trinki?
- h) Mi ne dormas, mi lacas [estas laca].
- i) Ĉu la filmo ne estis bona [ne bonis]?
- j) Mi ne estas leganta la gazeton.
- k) Ĉu vi povas labori? Ne, mi ne povas.
- l) Ni ofte uzas la telefonon.

5.

- a) Kial vi preferas (la) fiŝon?
- b) Iu trovis [estas trovinta] paperon.
- c) La libro estas kaŝita tie.
- d) Ni ĉiam estas puraj.
- e) Li aŭskultas muzikon, kiel mi.
- f) Mia patro manĝas nenion.
- g) Ili ripetis ĉiun vorton.
- h) Tia estas nia espero!
- i) Kiom da floroj vi vidas?
- j) Kiam mi komprenos la lingvon, mi parolos.
- k) Kio estas domo?
- l) Kies estas tiu [la] aŭto?

6.

- a) 73 = sepdek tri
- b) 101 = cent unu
- c) 20. = dudeka
- d) 655 = sescent kvindek kvin
- e) 28. 10. 1918 = la dudek(-)oka de oktobro mil naŭcent dek ok
- f) 9 999 = naŭ mil naŭcent naŭdek naŭ
- g) ¼ = (unu) kvarono
- h) sobota 27. února = sabato la dudek(-)sepa de februaro
- i) 2 046 = du mil kvardek ses
- j) 18 442 = dek ok mil kvarcent kvardek du
- k) 75 793 = sepdek kvin mil sepcent naŭdek tri
- l) 2 088 405 = du milionoj okdek ok mil kvarcent kvin

7.

5. května: moje sestra šla do nemocnice. Nebyla nemocná – jenom se stala matkou. Její potomek je chlapec. Možná se jednou stane rybářem nebo lodním kapitánem, proč ne? Dítě mojí sestry hodně rádo jí a často spí. Když poslouchá vyprávění, hned ho to uspává. V mé vyprávěcí knížce je několik básní, které mu rád[a] čtu. Během snídaně si kolikrát hraje, místo aby jedl. V tom případě používá příbor jako hračky. To nás hodně rozesmívá – je tak hravý!

8.

Saluton!

Mi nomiĝas [mi estas / mia nomo estas] Marie. Mi vivas en Praha [Prago]. Ĝi estas tre [ege] granda urbo [urbego]. Mi ne havas aŭton, sed mi ne iras al la laboro aŭtobuse [per aŭtobuso]. Mi preferas iri [prefere iras] piede, ĉar mia domo estas apud [proksime de] mia laborejo.

Mi estas tradukistino [tradukisto], mi do parolas plurajn lingvojn [per pluraj lingvoj]. Mi multe ŝatas vojaĝi, kaj dum miaj vojaĝoj mi ofte parolas Esperante [Esperanton, en Esperanto] kun miaj amikoj. Por vojaĝi [Kiam mi vojaĝas,] mi iras per vagonaro [per trajno, trajne].

Mi ŝatas ankaŭ aŭskulti muzikon aŭ iri teatron [en teatron, al teatro]. (La) Teatro estas la plej interesa arto... laŭ mi :-)

Ĝis revido!

Základní slovní zásoba na 2 stránkách!

esperanto ⇒ čeština

aer-o	vzduch	direkt-i	(na)směrovat	ĝeneral-a	obecný	land-o	země	ne plu	už ne	sub	pod
ag-i	konat, činit	divers-a	různý	ĝis	až, až do	last-a	poslední	plur-a	víceřý	sufiĉ-a	dostatečný
akcept-i	přijmout	dolĉ-a	sladký	ĝust-a	správný	leg-i	číst	poem-o	báseň	sukces-o	úspěch
akv-o	voda	dom-o	dům	halt-i	zastavit	legom-o	zelenina	popol-o	lid	sun-o	slunce
al	k, 3. pád	don-i	dát	hav-i	mít	lern-i	učit se	post	po, za	super	nad, nade
ali-a	jiny	dorm-i	spát	hejm-o	domov	libr-o	kniha	poŝt-a	poštovní	sur	na
alt-a	vysoký	dum	během, zatímco	help-o	pomoc	lig-i	vázat, spojovat	pov-i	moci	ŝajn-i	zdát se
am-o	láska	edz-o	manžel	histori-o	historie	lign-o	dřevo	precip-e	především	ŝanĝ-i	měnit, změnit
amik-o	přítel	ekster	mimo	hor-o	hodina	lingv-o	jazyk	prefer-i	preferovat	ŝat-i	mít rád
ankoraŭ	ještě	ekzempl-o	příklad	ide-o	myšlenka	lud-i	hrát (si)	pret-i	být připraven	ŝip-o	loď
anstataŭ	namísto	elekt-i	vybrat	inform-i	informovat	man-o	ruka	pri	o	ŝtat-o	stát
antaŭ	před	en	v, ve, do	instru-i	vyučovat	manĝ-i	jíst	produkt-o	výrobek	tabl-o	stůl
apart-a	samostatný	esper-i	doufat	interes-i	zajímat	mank-i	chybět	proksim-e	blízko	tag-o	den
aper-i	objevit se	est-i	být	ir-i	jít	mar-o	moře	propr-a	vlastní	tamen	přesto
apud	vedle, blízko	facil-a	snadný	jar-o	rok	maten-o	ráno	prov-i	zkusit	teatr-o	divadlo
art-o	umění	fajr-o	oheň	jes	ano	memor-o	paměť	publik-a	veřejný	telefon-o	telefon
artikol-o	článek	fakt-o	fakt, skutečnost	jun-a	mimo	met-i	položít	pur-a	čistý	ten-i	držet
asoci-o	svaz, sdružení	fal-i	padat	ĵet-i	házet, vrhat	metod-o	metoda	rakont-i	vyprávět	ter-o	země, půda
atend-i	čekat	far-i	dělat	kaj	a, i	mez-o	střed	rapid-a	rychlý	tim-o	strach
aŭ	nebo	fenestr-o	okno	kamp-o	pole, obor	mir-o	údiv	redakt-i	upravovat	tra	skrz, přes
aŭd-i	slyšet	fest-o	svátek	kant-i	zpívat	mon-o	peníze	regul-o	pravidlo	traduk-i	překládat
aŭskult-i	poslouchat	film-o	film	kap-o	hlava	mult-e	mnoho	rekomend-i	doporučit	tranĉ-i	krájet, řezat
aŭtobus-o	autobus	fin-i	končit	kapt-i	chytat	naci-a	národní	rimark-i	zaznamenat,	trink-i	pít
aŭt(omobil)-o	auto	fiŝ-o	ryba	kar-a	milý, drahý	natur-o	příroda	ripet-i	všimnout si	trov-i	najít
aŭtun-o	podzim	flank-o	strana	kaŝ-i	skrýt, schovat	ne	ne	river-o	opakovat	tuj	hned, ihned
baldaŭ	brzy	flav-a	žlutý	kaŭz-o	příčina	neces-a	nezbytný	rond-a	řeka	tuk-o	šátek
best-o	zvíře	flor-o	květina	kelk-a-j	několik	nom-o	jméno	romp-i	kulatý	turn-i	otáčet, točit
bezon-o	potřeba	flug-i	letět, létat	klas-o	třída	nov-a	nový	salon-o	zlomit, rozbít	tuŝ-i	dotýkat se
bild-o	obraz	foj-e	-krát, jednou	knab-o	chlapec	nur	jen, jenom	sam-a	salón	universal-a	všeobecný
bird-o	pták	forges-i	zapomenout	kolekt-i	sbírat	oft-e	často	san-a	stejný	urb-o	město
bon-a	dobrý	fort-a	silný	kolor-o	barva	okaz-i	přihodit se	sci-a	zdravý	uz-i	(po)užívat
bril-i	svítit, zářit	frap-i	klepat	komerc-o	obchod	ol	než	seĝ-o	vědět	vagon-o	vagón, vůz
cel-o	cíl	frat-o	bratr	kompren-i	rozumět	opini-o	názor	sen	židle	varm-a	teplý
cert-a	jistý	fru-e	časně, brzy	kon-i	společný	ordinar-a	obyčejný	send-i	bez, beze	vend-i	prodávat
ĉef-a	hlavní	fрукт-o	ovoce, plod	kon-gres-o	umět, znát	organiz-i	organizovat	serĉ-i	poslat	ver-a	pravdivý
ĉu?	zda, jestli,	funkci-i	fungovat	kongres-o	kongres	pac-o	mír	serv-o	hledat	vesper-o	večer
da (množství)	tázací částice	gazit-o	noviny	konsent-i	souhlasit	paĝ-o	stránka	sid-i	služba	vest-i	oblékat
decid-i	předl. 2. pádu	glas-o	sklenice	konsil-o	rada	pan-o	chléb	signif-i	sedět	viand-o	maso
dekstr-a	pravý	grand-a	velký	kontraŭ	proti	paper-o	papír	sinjor-o	znamenat	vid-i	vidět
demand-o	otázka	grav-a	důležitý	kost-i	stát (cena)	pardon-i	odpustit	situaci-o	pán, pan	vir-o	muž
dezir-i	přát (si)	grup-o	skupina	kresk-i	růst	part-o	část	skatol-o	situace	vitro-o	sklo
				krom	kromě	patr-o	otec	skrib-i	krabice	viv-o	život
				kuir-i	vařit	pec-o	kus	sol-a	psát	vizit-i	navštívit
				kultur-o	kultura	pens-i	myslet	son-o	samotný	voj-o	cesta
				kun	s, se	perd-i	ztratit	special-a	zvuk	vojaĝ-i	cestovat
				kuŝ-i	ležet	pet-i	prosít, žádat	spert-o	speciální	vok-i	volat
				la	člen určitý	pied-o	noha	star-i	zkušenost	vol-i	chtít
				labor-o	práce	plen-a	plný	strat-o	stát	vort-o	slovo
				lac-a	unavený	pli ol	více než	stud-i	ulice	zorg-o	péče

čeština ⇒ esperanto

a, i kaj
ano jes
auto aŭt(omobil)-o
autobus aŭtobus-o
až, až do ĝis
barva kolor-o
báseň poem-o
během, zatímco dum
bez, beze sen
bláznivý frenez-a
blízky proksim-a
bratr frat-o
brzy baldaŭ
být est-i
být připraven pret-i
cesta voj-o
cestovat vojaĝ-i
cíl cel-o
čas temp-o
časně, brzy fru-e
část, díl part-o
často oft-e
čekat atend-i
číst leg-i
čistý pur-a
článek artikol-o
člen určitý la
dát don-i
dělat far-i
den tag-o
díra tru-o
divadlo teatr-o
dobrý bon-a
domov hejm-o
doporučit rekomend-i
dostatečný sufiĉ-a
dotýkat se tuŝ-i
doufat esper-i
držet ten-i
dřevo lign-o
důležitý grav-a
dům dom-o
fakt, skutečnost fakt-o
film film-o
fungovat funkci-i
házet, vrhat ĵet-i
historie histori-o

hlava kap-o
hlavní ĉef-a
hledat serĉ-i
hned tuj
hodina hor-o
hrát (si) lud-i
hudba muzik-o
chlapec knab-o
chléb pan-o
chtít vol-i
chybět mank-i
chytat kapt-i
informovat inform-i
jazyk lingv-o
jen, jenom nur
ještě ankoraŭ
jiný ali-a
jíst manĝ-i
jistý cert-a
jít ir-i
jméno nom-o
k, ke al (3. pád)
klepat frap-i
kniha libr-o
konat, činit ag-i
končit fin-i
kongres kongres-o
krabice skatol-o
krájet, řezat tranĉ-i
-krát, jednou foj-e
kromě krom
kulatý rond-a
kultura kultur-o
kus, díl pec-o
květina flor-o
láska am-o
letět, létat flug-i
ležet kuŝ-i
lid popol-o
list foli-o
lod' ŝip-o
manžel edz-o
maso viand-o
měnit, změnit ŝanĝ-i
město urb-o
metoda metod-o
milý, drahý kar-a

mimo ekster
mír pac-o
mít hav-i
mít rád ŝat-i
mladý jun-a
mluvit parol-i
mnoho mult-e
moci pov-i
moře mar-o
muž vir-o
myslet pens-i
myšlenka ide-o
na sur
nad, nade super
najít trov-i
namísto anstataŭ
národní naci-a
(na)směrovat direkt-i
navštívit vizit-i
názor opini-o
ne ne
nebe ĉiel-o
nebo aŭ
několik kelk-a-j
nezbytný neces-a
noha pied-o
noviny gazet-o
nový nov-a
o pri
obecný ĝeneral-a
obchod komerc-o
objevit se aper-i
oblékat vest-i
obraz bild-o
obyčejný ordinar-a
odpustit pardon-i
oheň fajr-o
okno fenestr-o
opakovat ripet-i
organizovat organiz-i
otázka demand-o
otec patr-o
ovoce, plod frukt-o
padat fal-i
paměť memor-o
pán, pan sinjor-o
papír paper-o
péče zorg-o
peníze mon-o
pít trink-i

plný plen-a
po, za post
pod, pode sub
podzim aŭtun-o
pole kamp-o
položít met-i
pomoc help-o
poslat send-i
poslední last-a
poslouchat aŭskult-i
poštovní poŝt-a
potřeba bezon-o
(po)užívat uz-i
pravdivý ver-a
práce labor-o
pravidlo regul-o
pravý dekstr-a
preferovat prefer-i
prodávat vend-i
prosit, žádat pet-i
proti kontraŭ
přát (si) dezir-i
před antaŭ
především precip-e
předl. 2. pádu da (množství)
překládat traduk-i
přesto tamen
příčina kaŭz-o
přihodit se okaz-i
přijmout akcept-i
příklad ekzempl-o
příroda natur-o
přítel amik-o
psát skrib-i
pták bird-o
rada konsil-o
ráno maten-o
rok jar-o
rozhodnout decid-i
rozumět kompren-i
rozum man-o
růst kresk-i
různý divers-a
ryba fiŝ-o
rychlý rapid-a
řeka river-o
s, se kun
salón salon-o
samostatný apart-a
samotný sol-a

sbírat kolekt-i
sedět sid-i
silný fort-a
situace situaci-o
sklenice glas-o
sklo vitr-o
skrýt, schovat kaŝ-i
skrz, přes tra
skupina grup-o
sladký dolĉ-a
slovo vort-o
slunce sun-o
služba serv-o
slyšet aŭd-i
snadný facil-a
souhlasit konsent-i
spát dorm-i
speciální special-a
společný komun-a
správný ĝust-a
stát (polit.) ŝtat-o
stát star-i
stát (cena) kost-i
stejný sam-a
strach tim-o
strana flank-o
stránka paĝ-o
strom arb-o
střed mez-o
studovat stud-i
stůl tabl-o
svátek fest-o
svaz, sdružení asoci-o
svítit, zářit bril-i
šátek tuk-o
telefon telefon-o
tělo korp-o
teplý varm-a
točit, otáčet turn-i
třída klas-o
učit se lern-i
údiv mir-o
ulice strat-o
umění art-o
umět, znát kon-i
upravovat redakt-i

úspěch sukces-o
už ne ne plu
v, ve, do en
vagón, vůz vagon-o
vařit kuir-i
vázat, spojovat lig-i
večer vesper-o
vědět sci-i
vedle, blízko apud
velký grand-a
veřejný publik-a
více než pli ol
vícery plura
vidět vid-i
vlastní propr-a
voda akv-o
volat vok-i
všeobecný universal-a
vybrat elekt-i
vyprávět rakont-i
výrobek produkt-o
vysoký alt-a
vyučovat instru-i
vzduch aer-o
zajímat interes-i
zapomenout forges-i
zastavit halt-i
zavřít ferm-i
zaznamenat, všimnout si rimark-i
zda, jestli ĉu?
zdát se ŝajn-i
zdravý san-a
zelenina legom-o
země land-o
země, půda ter-o
zkusit prov-i
zkušenost spert-o
zlomit, rozbit romp-i
znamenat signif-i
zpívat kant-i
ztratit perd-i
zvíře best-o
zvuk son-o
že ke
židle seĝ-o
žlutý flav-a